

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum in catholicarum partium promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ című alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófnak, 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak:
Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.
 Egyes szám ára 5 kr.

Főszerkesztő és fapultajdonos:
Németh Ödön.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
 Szerkesztőség: **Bástya-utca 9.**
 Kiadóhivatal: **Szammer Imre** könyvnyomdája.

Mindig ugyanaz!

Sz.-Fejérvár, márczius 18.

„A néppárt ma is az ami volt. Fentartjuk programunkat egész terjedelmében, nem mondunk le missziókról, mely a keresztény elvek érvényesítése, a katolikus egyház jogai és szabadságának revindikációja: a revizió.“

Zichy Nándor gróf a néppárt tisztelőre méltó ősz vezérének szavai ezek, melyekkel a megváltozott politikai helyzetben új fény sugaral világitotta meg a néppárt zászlaján tündöklő jelszavakat s újból rámutatott az utra, melyen haladnunk kell a jövőben is, hogy diadalra segítsük az igazság lobogóját.

„Igenis azokat az alkotásokat érintetlenül fenn fogom és fenn akarom tartani, mert nem gondolnám, hogy ezen alkotások, épségben való tartása a vallás felekezetei közötti békés egyetértést zavarja meg.“

E szavak meg Széll Kálmán ajkairól hangzottak el tegnap az országgyűlésen mintegy válaszképpen itt. Zichy János grófnak minapi reviziót sürgető beszédére.

A helyzet tiszta, könnyen érthető. A kormány mereven megtagadja azt, amit mi követelünk, tehát további harcra, kemény küzdelemre vagyunk utalva. amelyet

csak kitartás, szigorú elvhűség s bátorság dönthet el ránk nézve előnyösen.

Hogy a két kijelentés közül melyik nyugszik föltétlen igazságon, melyikben van megingathatlan meggyőződés, azt könnyen megláthatja az, aki egy kissé a dolgok mélyére tekint.

A miniszterelnök kéli, hogy az új egyházpolitikai törvények megzavarják a felekezetei közötti békét. De hisz nem csak erről van szó: fontos kérdés ez is. de előttünk mégis csak másodrendű.

Követeljük a reviziót első sorban egy óriási sérelem megengesztelése szempontjából, mely sérelem legdrágább kincsünkön — hitünkön s a minden keresztény katolikusok legerősebb bástyáján, életünk vigasztalóján, üdvözülésünk előkészítőjén: az anyaszentegyházon esett.

Követeljük a reviziót, hogy annak révén elpusztuljanak a törvénybe ígatott hitetlenség bacillusai, melyek hitéletünket fenyegetik; kérjük a reviziót, mert a jog, igazság s méltányosság követelik, hogy ne mérjenek nekünk más mértékkel, mint mérnek az országban bevett vallás felekezeteinek. Mert hisz sérelem csak a katolikus anyaszentegyházat érte, míg a felekezeteire nézve — ha nem is járnak haszonnal, — de legalább sérelmet nem képeznek az egyházpolitikai törvények.

Megsértették hitvallásunk tételeit, megsértették szentségeinket, megtagadták az anyaszentegyház jogait, aláásni iparkodtak a tekintélyét s szabad teret nyitottak a vallástalanságnak, a modern pogányságnak! Hogy nyugodhatnék meg ebben a keresztény ember?! Lehetséges volna-e összetenni a kezeit, mikor előtte a tér, melyen küzdhet az egyház jogaiért, a sérelem lefoglalásáért, a kereszténység emancipációjáért?!

Természetes tehát, hogy a régiék vagyunk, azok maradunk továbbra is: hű fia az egyháznak, védelmezői hitünknek!

És a jövő kecsgettető. Emelt fölvel, bátran harcoltunk, amikor törvénytíró erőszakkal, minden iránt tiszteletlen zsarnoki erővel állottunk szemben. Kétségbeejtő példáit láttuk magunk előtt a hatalom tozódásának, néha éreztük gyengeségünket az erőszak ellen — de azért nem szállt meg bennünket a csüggedés. Meny nyílván inkább állhatunk ki a sikra most, mikor oly ellenfél áll előttünk, kinek feyverén e jelmondat diszlik: *jog, igazság és méltányosság.*

Nem az erőszak a hatalom ereje, hanem az igazság ereje lesz az a jövőben, mely győzelmet hoz a küzdők teyvereinek s erős a hitünk, hogy ez a győzelem a miénk lesz!

Séta egy afrikai őserdőben.

— A »Fejérmegyei Napló« eredeti tárczája. —

Írta: **Tigrámó.**

Uraim és hölgyeim! — Nekünk a végzet nem adott más korzót, mint a fűtezeai aszfaltot: ismerjük ennek kellemeit. Itt egész confidens módon érintkezik az emberiség szebbik felének oldala — az emberinem csunyább felének oldalával — ha nekik úgy tetszik. Ha nem tetszik, a könyék egy mozdulatával megsza- badul tőle, s az áldozat akár a nyelvét harapja el, míg a bölcsen tervezett magas aszfalttról leér az utca kövezetére. Nálunk az elyei mezők gyönyöre a hosszúsétátér ártatlan örömeiben nyer kifejezést. A „Sóstó“ fájnak árnya már nem a mi számunkra alkotott; Itt Mars vékonylábu fia édelegnek s hallgat- ják nagy andaloga a nád zizegését, gráná- terosnak való hölgyeik társaságában. Ez nem nekünk való világ; miszticizmusát tarlott bok- rok ágai takarják csak — meneküljünk tőle.

Méltóztassanak követni engem; én elve- zetem a nyájás és nyájatlan olvasót egy oly sétára, mely mindenekefelett kellemes lesz, nem fárasztó s közben a majomtól kezdve fel az elefántig minden baromfit ingyen nézhetünk meg. E célra rendezzünk sétát egy afrikai őserdőben. Ott nincs aszfalt, nincs sleppes szoknya, mely felkavarja előttünk a port, de

sőt por sincs hanem inkább lágy, puha talaj, melyen legzélészerűbb galucsniban járni. Min- denki válassza meg utitársát saját izlése sze- rint: hozza magával azt, ki neki épen legjob- ban tetszik — én például a feleségemet semmi- esetre sem hozom el — az okát azonban nem merem megmondani.

Igy felkészülve, képzeletünk tarka szár- nyain pillanat alatt ott vagyunk Afrikában; ennél olosóbban már nem szállithatom el ol- vasómat.

Csolnakunk a kék Nilus hajjain lebeg. Az evezők edzett hajósok markában vannak, kik a folyón nőttek fel. A csónak merészen hasítja az ellene jövő habokat, s azok megtörve hőm- pölögnek tova oldala mellett. Itt ott szalma kunyhók tűnnek fel a partokon mimóza ligeteik- kel, mi végtelenül kedves látvány a folyó köze- pén tova sikló csónakból. Úgy ing, oly lágyan himbál csónakunk, hogy önkénytelenül is ábrándozni kezdünk. Mi más itt az ég, a lég, a szüntelen változó vidékek kaleidoskopja... A szív szabadon lüktet, keblünk emelkedik stb. stb. Vörösmarty azt mondja erre:

Nézd a világot — annyi millója
 S közöttük boldog oly kevés:
 Ábrándozás az élet megrottonja,
 Mely kancsalul festett egébe néz!

Az ábrándozás e szerint árt az egészség- nek; hagyjuk el tehát. Nézzük inkább a partok szüntelen változó panorámáját. A távol ködében

elvesző gyeptérség helyett az erdő veszi át az uralmat, elfoglalja a partokat és kiterjesztett karjaival ezer meg ezer ágával átnyul, áthajlik a folyó tükreire és utunkat állja. Valóságos lombfolyosó alatt megy csónakunk, melynek hős árnyéka jól eső érzéssel tölt el bennün- ket, hogy csevegjünk, daloljunk és bókákat mondjunk a víztükrevel kacérkodó hölgyeknek. A képzelet nem alkothat szebbet elombfolyó- sóknál, melynek ágai közt ezer színű papagá- lyok bámulnak bennünket. Ez maga a poezis. Itt a szövőmadarak csodás alkotásu fészkei, vagy egy bülbül bájos csattogatása köti le figyelmünket — amott pedig egy törpe majom ostoba képe bámul ki a lombok közül, csinálva kacagató krimaszokat. A rózsaszín minden változatában pompázó madarak élénkítik meg a lombfolyosót, mely alatt csónakunk esendes ringással halad tova. A természet ez egyszerű remekéhez képest hol marad a civilizáció ham- vától fosztott bármely gyönyöre?...

De ime most! utunkat állja a sellő. A víz forr, hazik amint megütözik a folyó kö- zepén kiálló sziklában. A csónak csak nehezen halad szemben a folyóval. Amde a hajósok segítenek a bajon. Az arab hajósok egyike feláll a csónakban, Allahoz, fohászkozik hogy mentse meg őt a krokodil torkától, azután p-dig szájába veszi a hajókötelet, beleugrik a vízbe és uszik előre csónakunkkal. Az ut ily haladás mel- let hosszú ugyan, de nem unalmas. Hisz szom-

— **A kath. autonómia ügyében** a M. Állam igen magas helyről eredő értesülésre való hivatkozással jelenti, hogy a kilenczes albizottságnak nyilvánosságra juttott és nagyon erős kritikát keltett munkáját maga az albizottság sem tartja egyébnek tervezetnél, sőt mielőtt a huszonhetes bizottság elé kerül e, új konszideráció alá vétetik. Éppen ez volt oka, hogy az albizottság véleményezés végett a püspöki karnak és a kormánynak bemutatta e tervezetet. A biboros-herceggprimás ez alkalmat felhasználva, néhány pontnak átvizsgálását óhajtotta s ez okból késett a tervezetnek a huszonhetes bizottsághoz való benyújtása. Ez ideig már két főpásztor adott véleményt a tervezet fölött, s e véleményeknek megfelelőleg a jogfentartás minden irányban szabatosan fog körülvonuloztatni, hogy ha az autonómia ezuttal nem is nyerné meg teljes és a kath. közvélemény előtt kívánatos tartalmát, a minimumot elfogadásával még ne prejudikáljanak az autonómia további fejlesztésének. Az ez idő szerint való szűkített jogkört azzal vélik menthetőnek, hogy a Szentszéknél és a koronánál váratlan nehézségek merültek fel, melyek a katolikusok igényei teljesülésének szinte legyőzhetetlen akadályokat vetettek.

— **Ugron jelöltsége.** Szilágy-Somlyón márczius 26-án lesz a képviselőválasztás. Ugronnak eddig nincs ellen jelöltje s így biztosnak látszik a megválasztása. Ugron vasárnap érkezik Szilágy-Somlyóra, a hol ünnepiesen fogadják. Program beszédét délután mondja el az új városi vendéglő emeleti erkélyéről. Este fényes banketet rendeznek tiszteletére. Ugron kíséretében leutazik Szilágy-Somlyóra: Pázmány Dénes Visontai Soma és Förster Aurél.

— **A képviselőház husvétii szünete.** Ez idén rövid lesz a honatyák husvétii vakációja. A kormánynak ugyanis az a terve, hogy a Ház még a nagyhétnek két első napján is tartson ülést s husvét után csütörtökön ismét megkezdje a tanácskozást. A mint ugyanis tudva

szédjét ki-ki tetszése szerint választotta meg, s ha az szellem szegény volna, ami nagy emberek-nél is könnyen megeshik — úgy a természet bái megrövidítik az utat.

Már benne vagyunk az őserdőben; s ime itt is rá találunk az ember nyomaira. A folyó partjától kijárt ösvény vezet az erdő belsejébe. Az ösvény nedves talaján apró női lábak tűnnek fel. Ha az ösvényt követjük, eljutunk az erdő belsejébe, hol egy nevezetes néptörzs lakik, az ugynevezett „hasszanich“ néptörzs. Ezek keleti szudán népei között a legszebbek. És ők, különösen a nők, szépségüknek teljes tudatában vannak. Az asszonyok az erdő legmélyebb árnyékában ülnek egész nap, hogy bőrük szépségén az égető napsugarak csorbát ne ejtsenek; éjjel azután a Nilus partján tartják meg sétájukat. Szépségük boldogító érzetében kevéssel megelégszenek, s pipere után nem vágyakoznak, mert az engyenlítő napja arra kényszeríti őket, hogy nyakig mezitláb járjanak. A férfiek mintaképei a jó férjeknek: szeldek, jámborok és barátságosak, annyira, hogy európai fogalmaink határán nagyon is túl mennek.

De haladjunk tovább.

Nem is egy erdő ez, mely szemünk előtt van. Mintha erdő erdő felett terülne el ötszörösen: egyik lombátor a másikon pihen, egyik óriási mennyezet a másik felett képez botzatot. Lenn az áttörhetlen cserjék ágai és kuszó növények indiai valóágos nemezzé szövdtek a boszótall és az embermagasságra fel-

van, az indemnitit, vagyis a költségvetési fölhatalmazást csak négy hónapra, vagyis április végéig szavasták meg s a kormány — az ellenzéki pártokkal kötött békepaktum értelmében is — mindenképpen elejét óhajtja venni annak, hogy az indemnitit meghosszabbítása szükségessé váljék. Ez pedig csak úgy lesz kikerülhető, ha a képviselőház legfeljebb április 20--22-ikéig nemcsak a budget-előirányzatnak, hanem magának a költségvetési törvényjavaslatnak a tárgyalásán is átesik. Április utolsó napjait a főrendek költségvetési vitájára s a szentesítésre akarják fenntartani. A képviselőházi költségvetési vita pedig oly arányba indult meg, hogy csakis rövid husvétii vakáció esetében lehet a budget-törvényjavaslatot a fentebb említett időpontig a főrendekhez átküldeni.

UJDONSÁGOK.

— **A szentatya gyöngékedése.** Megint kedvezőtlen hírek érkeznek Rómából a szent atya egészségi állapotát illetőleg. Ő szentsége elég jó színben van ugyan, de ereje napról-napra hanyatlak; ehez járul még az is, hogy nem tud aludni. Egy újabbán érkezett távirat ezeket jelenti: Az orvosok azt hiszik ugyan, hogy a pápa egészsége egészen helyreállott, de azért mégis aggasztja őket a szent atya végtelen gyöngesége. A pápa tegnap megint elájult, de testi gyöngesége mellett is csöppet sem tört meg energiája. A pápa maga akar mindent elintézni s ez a folytonos munkásság annyira fölzigatja őt, hogy este és éjjel órákon keresztül nyitott szemmel fekszik s nem tud mozdulni. Ezzel szemben a Stefani-ügynökség azt jelenti, hogy a szent atya gyógyulása tartós. Mazzoni csak ma fogja meglátogatni ő szentségét. A hírek, melyek a pápa állapotát festik,

nyuló füvel; felettük száz meg száz bokor koronája sátoroz; ezek felett a mimózák gyönyörű lombja emelkedik; ezek felett ismét a tamarinda és az ébenfa társaságában a majomkenyérfa nyújtja ki nagylevelű karjait és végre az egész fölé a méltóságos pálmák emelkednek óriási leveleikkel. A látvány elragadó; az ember szeme nem talál nyugtot, nem tudja hova nézzen; tétováz, ámul, szinte elkáprázik a természet eme bujaságán.

De ime ismét egy ut vezet a víz partjától a vadon belsejébe. Itt már ne keressük az asszonyt, ez utat nem karsu lábcskák tiporják, de az erdők vadjai. Valamint az életben, úgy az őserdőben is az elefántok az uttörők. Az elefántok 15--20 tagból álló csordákban keresztül törnek a legsűrűbb őserdőn is. Utjokban csak a százasod fákat kerülük ki, a combvastagságukat gyökerestől kicsavarják, galyait pedig lelegelik. Az elefántok az őserdők legcsodálatosabb lakói. Elélnek négy — ötszáz évig, mintha csak az első magyar általános biztosító társaságnál volnának ássekurálva. 15--20 elefánt oly utat tör egyszeri átmenetnél a rengetegen, hogy más állatok kényelmesen járhatnak rajta, Ily uton czamog az értelmes viziló; ezen megy nagy arczpirulással a rinocerosz, ha a folyó iszapos partja felé iparkodik; ezen az uton siet a vadbivaly és a karsu antilope szomját oltani; ezen kullog a sivatag királya az oroszlán is.

Kössük ki csónakunkat és szálljunk ki.

tulzottak, mert a szent atya csakis a 90. éve aggyastyánál egészen természetesen gyöngeségben szenved.

— **József főherceg unokája.** A voloscai kereanteléről ma ad hírt a hivatalos lap. József főherceg unokáját a hivatalos jelentés szerint Zamilik Vincze voloscai plebános keresztelte meg, s az újszülött főhercegnő a Zsófia, Klementina, Erzsébet, Klótild és Mária neveket kapta a keresztelésben. A keresztapa György bajor herceg volt, a keresztanyát, Klementina szász-kóburg-góthai hercegnőt pedig Klótild főhercegnő képviselte a szertartáson. Augustu főhercegnő állapota minden tekintetben kielégítő. A kis Zsófia főhercegnő szintén igen jól érzi magát.

— **Az udvari gyász vége.** Az udvari gyász, melyet királyasszonyunk halála alkalmából rendeltek el, tegnap véget ért. A tiszték és a hivatalnokok leteszik a fekete karszallagot, a gyász legkisebb külső jelét, az udvari hivatal okmányait és aktáit pedig nem írják ezentul gyászkeretes papírra és a borítékra sem tesznek fekete pecsétet.

— **Főpásztorunk Raguzában.** Dr. Steiner Fülöp megyés püspök hétfőn délután Mayer Károly apát-kanonok kíséretében Zágrábra utazott, hol Posilovic érseket látogatták meg; onnan szerdán Fiuméba pénteken délelőtt pedig Raguzába indult a püspök.

— **A székesfehérvári jótékony nőegylet választmánya Szögyény-Marich Julia védnök elnöklete alatt folyó évi márcz. 16-án ülést tartott.** Elnöklő védnök ösztinte fájdalomtól meghatva jelentette be az egylet egy nagy-lelkű jötevőjének Madaras Lipót kir. táblai bíró ur elhunytát. A megboldogult az egylet alakulásánál odaadó tevékenységével és emberbaráti szeretetével működött közre, melynek feladatát az alakulás nehéz munkájában mint titkár sikeresen mozdította elő, nemes lelkületének az egylet iránti rokonszenvét később is

Annyi ág anyyi végnélküli inda, temérdek levél, millió virág mindenütt, a növények oly bonyodalmas összviszaja kápráztatja szemünket lépten-nyomon, s ugyan az a tarka zür-zavar ezer és ezer változatban ragadja meg lelkünket merre csak tekintünk, hogy az őserdőről szinte lehetetlen egységes képet alkotnunk. Nézőnk, álmélkodunk, bámulunk, de lelkünk a chaoszban nem talál megnyugvást. Végre hatalmas fa emelkedik fel szemünk előtt, mely bámulattal tölt el. Szinte törpének érzi magát az óriás fa láttára; feledi az elhagyott otthont magasnak képzelt kőpalotáival — azoknak sapadt törpe lakóival, elmerül-e rengeteg majomkenyérfa, a növény ország e roppant óriásának szemléletében. Oly növény szörnyeteg az, az őserdőnek oly jelensége, melynek nézéséhez szokni kell a szemnek, de aztán eltörülhetlenül vésődik emlékezetünkbe, s képét megtartjuk örökre. Ha az őserdőbe tett séta alkalmával majomkenyérfát látunk, akkor sem kényeret sem majmot nem kívánunk látni, csupán a fát bámuljuk, melyhez képest minden más fa közönséges bokorra törpül.

Valami mesés nagyszerűségben táruznak elénk a kuszó növények. Az a száz meg száz inda, mely a lombsátorból majd mint finom kacskaringó csüng alá, majd mint vaastag kötél óriás faderekakat övez, amott meg átkuszik az ágakon, friss lombbal a száraz ágat és idegen, sokszor a legpompásabb színekben tündöklő virágokkal árasztja el a meddő koronát, mely felhatol a legmagasabb tetőkig, összeköti a

évek során át nagymérvű anyagi támogatásával nyilvánította. Emlékének jegyzőkönyvi megőrkítésére az elnöki székblől tett indítványt a választmány egyhangilag elfogadta. Tanácskozás tárgyává tette a választmány az egylet pénztára javára f. évi május 13. és 14-én tartandó hangversennyel egybekötött élőkép csoport előadások rendezését, az előadandó képek megválasztása és az előadáshoz szükséges intézkedéseket és ezzel az ülés véget ért.

— **Dr. Lauschman József temetése.** Tegnap délután 4 órakor temették el a közönség óriási részvétele mellett dr. Lauschmann Józsefet, városunk egyik tehetséges, sajnos igen korán elhunyt ügyvédjét. A gyászszertartást *Katona Horváth István*, belvárosi plébános végezte. Jelen voltak a temetésnél a résztvevők sorában gróf *Czirák Antal*, *Husár Agost* alispán, *Reé István* rendőrkapitány, *Daróczy István* törvényeszéki elnök, *Szenczy Gyűző* főgymn. igazgató, stb. notabilitások, a honvédtisztakar nagy számmal képviselve, az ügyvédi kar, a pénzügyezetek s ugyszólván Székesfehérvár egész intelligenciája. Megszámlálhatatlan volt a sok szebbnél szebb koszoru, melylyel barátai és tisztelői ravatalát díszítették. A menet a Szent-Háromság temetőbe tartott, hol a holtat örök nyugalomra helyezték.

— **Az új főudvarmesternő.** A király. *Harach* grófné szül. *Thurn-Taxis* Mária hercegnőt a főudvarmesternői teendőkkel a bécsi udvarnál megbízta s egyuttal elrendelte, hogy ezen állásának ideje alatt az a rang illesse meg, mint amilyent néhai Erzsébet királyné főudvarmesternője birt.

— **A katolikus kör fölolvásó estélye.** A belvárosi kath. kör. a hétféjaldalmu sz. Szűz emléknapiján f. hó 24-én a ciszterci rend főgimnáziumának disztermében 1/6 órakor fölolvásó estélyt tart, melynek érdekes programja: 1. „Angyalok kara“, terczett Mendelssohn „Elias“ című oratoriumából. Előadják: *Kampis*

szomszédudarakat, összebonyolódik és még mindig tovább folytatja utját, mintha a végtelemséget akarná jelezni: az valóságos utvesztője a szemnek. Az ember látja a növényt; itt van szeme előtt; hanem hogy honnan jön, hol van a kezdete és hova megy, meddig ér, azt el sem képzelheti. Az egyik tövétől távol, talán egy mimóza letarolt ágain hozza meg virágát, a másik pedig maga fogadja el az idegen virágokét.

Ez a kuszó növények csodálatos világa adja meg az őserdő igazi jellemét.

És e csodálatos növényzetnek nemcsak saját világa jellemző, hanem az is, hogy rajta, közötté benne talál hajlékot az erdő cizfrahájú énekkara a madár-világ.

Sétálva az őserdő sátora alatt, hirtelen megvillan valami a lomb között, mintha fényesre csiszolt ércetűkör vetette volna vissza a napsugarat. A lauprotornis mutogatja aranyos zöldben ragyogó tollruháját. Oly negédesen tekinget jobbra-balra, mintha csak maga is gyönyörködnék fényes ruhájában. Ott találjuk azután a karmazsin piros Merops nubicust, a hosszú farku Tersiphonet. Mint a kilőtt nyíl, úgy siklik keresztül a levegőn a Colius macrourus; feljebb a lombok között tarka papagájok, szövő madarak népesítik az erdőt. Ott sunnyog a bagoly, pihen a solyom és a sas. Nincs terület, nincs pont, mely néptelen volna; élet, pezsgő élet van mindenütt. Az örökké mozgó madarak

Emilia, *Bárány Klára*, *Kampis Ilona* kisasszonyok. 2. „A fájdalom“. Irta és felolvassa *Kalocsay Alán* országyei képviselő, cist. rendi áldozár. 3. „Miseremini mei.“ Férfi négyes *Stoecklin Leótlól*. Előadja az énekkar.

— **A miniszterelnök fogadó napjai.** *Szell Kálmán* miniszterelnök az általános kihallgatást a belügyminiszteriumban tartja minden héten csütörtökön délután 4—5 óra között. Az első általános kihallgatás jövő csütörtökön, márcz. 23-án lesz.

— **Lázár föltámasztása.** *Perosi* világhíres nagy művét, *Lázár föltámasztását* tegnapelőtt mutatták be Budapesten az Operaházban. A mű óriási hatást keltett s a rendkívül díszes közönség, mely a színházat ez estén megtöltötte, elragadtatással fogadta a fiatal mester eme remekművét. Az előadásban három olasz művész, *Vaccari*, *Carobbi* és *Fusko* is közreműködött. A dirigens páleza *Erkel* Ferencz karmester kezében volt.

— **Modern intéz.** *Férj*: Figyelmeztettek kedves Emmám, ha még egyszer megharagítasz, nem fogok belegyezni a választásba.

— **Néptanító nem fizet községi adót.** A közigazgatási bíróság legutóbb figyelemre méltó határozatot hozott a felekezeti és egyesületi tanitók érdekében. A határozat ez: A községi adó kivétele alól tudvalevőleg a legutóbbi időkig az állam hivatalnokain kívül többek közt a néptanítók is föl voltak mentve. Ujabbán azonban egyes községek a tanítóra is kivetették a községi adót, mert úgy okoskodtak, hogy a felekezeti és társulati tanítókat kedvezés nem illeti meg. Így a többek közt a M. fővárosi igazgatón is megvették a községi adót. Az igazgató meg volt győződve a követelés törvénytelenségéről és ezért a tanács és a közigazgatási bizottság elutasító végzése után panaszával a közigazgatási bírósághoz fordult, mely 2753. számú ítéletével az 1875. évi XXIX. és az 1896. évi XXII. törvényezikkek alapján kimondotta, hogy a néptanítók föltétlenül, vagyis nem tekintve azt, hogy állami, községi, felekezeti, társulati vagy magán iskoláknál működnek-e, a községi adó alól mentesek, mely men-

rajához járulnak a napfényben röpködő rovarok, lenn a földön a csodálasaku gyíkok és kigyók, melyek fel-felriadva szisszennek meg itt is ott is és sietve iramodnak tovább a zizegő harasztan.

Mindéz együtt adja az őserdő életét; mindezek összevegyülő szava alkotja meg azt a leírhatatlan őserdei koncertet, melynek hangzavarát fülünk épen úgy nem képes részletekre bontani, mint szemünk az erdőt; ezerszavu hangchaosz az, mely alulról-felülről és mindennünne telezúgja fülünket.

Oh, az őserdő madárchorusa, melyben a gyíkok és kigyók szisszenése, a rovarok dongása, zümmögése mint méla kísérlet vegyül: nagyszerű.

Az őserdőt ábrázolni akaró festményeken a fák lombjai és a kuszó növények indái alatt rendszeren ott látjuk az oroszánt, a tigrist, vagy legalább is egy éhes leopárdot, mintha az őserdő és a lakóinak egyéb dolguk sem volna, mint modelt ülni a festőknek. Kisebb kaliberű vadállatot — teszem majmot látni, az közönséges látvány az őserdőben. De hisz majmot eleget láthatunk aszfalton sétálva is; nem érdekesebb-e ennél a krokodilus? Köztudomásu ez állatról, hogy mielőtt megenné — könyezik felette. Ezek az ugynevezett krokodil könyek, melyek az embereknél is feltalálhatók. A krokodilusra csak az egyenlítő égető napja hat; buszan-harminczan fetrengenek a Nilus egy-egy homokzátonyán; sűtkéreznek, oda fordítják pánccslos hátukat az égető napsugaraknak,

tességtől nem fosztotta meg őket sem az 1872. XXXIV. törvényezikk sem a közigazgatási bíróságnak a mult évben hozott 3. számú döntvénye.

— **Iskolai reformok.** Az országos közoktatási tanács állandó bizottsága az iskolai szűn-idők helyesebb beosztásával foglalkozott legutóbb. Referáltak a bizottság eddigi munkájáról, a melynek alapján a tanács elvi határozatokat hozott. Radikális reformról, például a nagy vakációnak más hónapokra való áthelyezéséről szó sem volt a tanácsban. Kétségtelen tehát, hogy július és augusztus továbbra is megmarad vakációs hónapnak. Az elemi iskolákra vonatkozólag még a kisebb szűneteket sem óhajtják megbolygatni. Bár a hétközi egész napos csütörtöki szűnetnek sem pedagógiai, sem egészségügyi oka nincs. A középiskolai szűnetek dolgában már fölmerült egynemű reformterv. Kiváltkép az iskolaévek harmas időszakra való beosztását helytelenítették, mert olyan osztályban, hol már 70 tanuló van az évi háromszoros klasszifikálás nem könnyű munka. Legtöbb panasz esett mégis az egyetemi szűnetekről. Általános volt a nézet, hogy az egyetemen csak karácsonyig lehet valamit tanítani, mert a fél-évi februári, a husvétii és pünkösdii nagyobb szűnetek az év második felét tökéletesen föl-áprózzák. A tanácsai állandó bizottság utasította az albizottságot, hogy az elvi megállapodások szerint dolgozza ki részletes javaslatait az iskolai szűnetek dolgában. Elhatározta még az állandó bizottság, hogy következő üléseiben a polgári iskolák reformjával kíván foglalkozni. Annnyival sürgősebb ez a munkája, mert a most folyó iskolaévek a polgári iskolai reform lenne az a nevezetes tárgya, a melylyel a tanács plénumának is érdemes lesz foglalkozni. Ezenkívül tárgyalásra vár még a tanácsban a tanítóképzők tanterve és a felsőbb leányiskolák szervezete.

— **Tűz.** A seregélyesi öreghegyen Vajda János magánosan álló lakóháza és az azzal egy tető alatt levő présháza f. hó 17-én reggel 5 órakor kigyuladt és egészen leégett. A ház egészen vályogból volt építve s a tűz a tetőzeten a kémény mellett keletkezett; oka valószínűleg gyújtogatás volt. A kár azonban mértéről, mert a ház biztosítva volt 200 frtra.

— **Torkos tolvaj.** A moóri kir. járásbírószág Jónácsik József rovoit előléltü bicskeli lakost, ki a gróf Esterházy Miklós Móríciz csákvári

hadd melegítsék át a vastag csontpajzsokat; a napsugarak hatásának kellemes érzése alatt azután elalélának, lábaik bebicsaklanak, szájuk felnyilik és — a vízi szörnyetegek álomba merülnek. Ott alusznak tátott szájjal, hatalmas fogcsoaraikat mutatva — egész nap.

Mire az ily kirándulásoknál okvetlen megkivántató ozonát bevégezzük, az est leszáll. Az erdő a hold fényében uszik és a vizparton még átjárhatatlanabbnak látszik, mint nappal. A nagyobb fák ágai, lombjai fantasztikus alakzatokká fonódnak saját árnyékukkal. Ez az a szépség, aminek neve nincs. — Kezdetét veszi az őserdő rendez esteli zenéje: megpendítik zengő hurjaikat a dallos madarak, dongani, zümmögni kezdenek a bogarak, felhangzik a vörösbéka érczes csengő hangja, belevegyül a bagoly sóhajtása, melyre a kavik kaczagása felel; fejük felett a Caprimulgus klappog, a Nilus mocsaras partja felől a gázló és uszó madarak zsigbongó lármdja hallik át. Mozdul a folyó, mozdul az erdő. Megezőlál panaszos hangján egy sakál, s utána vonítja ugyanazt a nótát tíz-husz és több. Ez az idő a krokodilusok ideje; csodálatos, hogy ez az állat mennyire ábrándos. Nem is hinné az ember, hogy a hold aszlid fénye mellett mennyivel jobban esik neki egy-egy civilizált ember gyenge husa. Jó lesz tehát, ha gyorsan elevezünk és a kipezet tarka szárnyain minél hamarabb hazajövünk az őserdőben tett sétából.

A MAGYAR KIRALYI

Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci-körút 32. szám.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült gőzcséplőgarnitúráit, ipari czélokra alkalmas „Compound“ locomobiljait, teljesen vasból készült szalmakazalozógepeit, gőzkukoriczamorzsolóit, Stibor-féle körfűrészzeit „Millenium“ kaszáló- és aratógepeit; továbbá Sack-féle ekéit, vetőgepeit, boronait és egyéb gazdasági gépeit.

166. 10-2

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Ifj. Löwinger Mór ur Székesfejérvár.

Mindenütt dicserik a híres
MACHLEID-félekecskeméti
arckenőcsöt,

mely rövid használat után minden szepőt, májfoltot, himőhelyet, pöracnéket és egyéb kellemetlen kitételeket biztossan elmulaszt. Az arcszep, fiatal, kellemes űdö színt nyer tőle, a napbarnítástól megőrzi. Kétségtelenül már néhány nap múlva észlelhető, egyszeri próba is elegendő, hogy ezt bárki megkísérlehesse. Használata kecskeméti növény-származékokból áll, melyek és elismert, melyek a tőren szepítő-szer még el nem ért és fölül nem múlt. Egyik je tulajdonsága, hogy ártalmas utóhatása teljesen lesz. Egy tégely ára használati utasítással 50 kr.

50 kr. — Egy darab kecskeméti növény-származék 32 kr.

Hajnal-szesz.

Biztosan meggyógyít minden fájdalmat, így köszvény, reuma, esontfájalmak, felfájás, migrén, fogfájás, fül-fájás és hátfájás ellen a legbiztosabban ható gyógyszer. Még állig volt esztétikus, hogy számos sikertelenné használt szerek után a hajnal-szesznek enyhítő hatása na lett volna. Sok ezer elnyomott beteg között már ezen szernek teljes gyógyulást. Egy tégely ára használati utasítással 50 kr.

Farkas Ignác

Mátyás királyi című gyógyszerárban Kecskeméten és minden nagyobb vidéki gyógyszerárakban.

Főraktár Török József gyógyszerár Budapest.

16. 15-5

CASCARADIN
RADITZ.

legjobb szer SZÉKREKEDÉS, GYOMOR- és MAJBAL, ÉTVÁGYTALANSÁG, SÁRGASÁG, ARANYÉR, ELHIZÁS, VÉRTÖRÉS és FEJFÁJÁS ellen, kitűnő VÉRTISZTÍTÓ.

Orvosi tekintélyek által kipróbálva és ajánlva.
1/2 doboz 60 kr., egész doboz 1 frt 10.
Az őszög előzetes beküldése esetén bérmentve.

MIRTUS-CREME

szirtalan és ártalmatlan finomított és szepítő
KÉZ- és ARC-CREME.

Nappal is használható!
Elitárolt minden BŐRHIBÁT, ugyan. SZEPLŐT, MÁJFOLTOT, BŐRÁTKÁT, BŐRHÁMLÁST, PATTANÁST stb. — 1 tégely ára 1 frt. — hüzzá

PULCHERADINPOUDRE

1 doboz 50 kr., (főhár, rózsás vagy eréme.)
PULCHERADINSZAPPAN

bőrflomító, csenek illatú, nagyon hatásos, 1 db 40 kr., 3 db 1 frt 10 kr.

MIRTUS-FERHITŐ

vörös kezek, barna kezok, vörösdórt arc, orr ellen az egyetlen gyógyszer. 1 üveg 2 frt.

Számítatlan elismeréssel!

Készíti és szétküldi:

RADITZ RÓBERT gyógyszer- APOSTOLHOZ

Budapest, VIII. József-körút 64a,

Baross-utca közelében.

RAKTÁRON: 9. 20-20

az ország nagyobb gyógyszerárakban.

KREIZLER S. ÉS FIA

SZÉKESFEJÉRVÁR.

*** Alapítási év: 1842. ***

Legnagyobb választék

*** legdivatosb női ruhakelmékben a legegyszerűbbtől ***
a legfinomabbig!

Férfi gyapjúkelmék 1 frittól kezdve, — egy öltöny 3 frittól egész 10 frittig. Asztal-
neműek, vásznak, gyolcsok, csinvatok, Clifflonok, kanavásznok és Zefirek

167. 10-2

legjobb gyármány!

Nincs többé lábfájás

sem tyukszem, sem izzadás ab, nincs többé bőrkeményedés,
sem lábdaganat, nincs többé fagyos ab, sem lábégés.

Rövid idei viselés után megkönnyebbül a járása annak ki
cipőit Dr. Högyes-féle az egész világon szabadalmazott
asbest-talpbetéttel látja el.

Számtalan köszönő levelek közül csak kettőt említünk.
KÖSZÖNETNYILVÁNTÁS.

Ü cs. és kir. Fensége Lipót Salvator Főherczeg udvarmesterei hivatala.

Általános Asbestáru-Gyár.

Budapest.

Cs. és kir. Ö Fensége Lipót Salvator főherczeg az asbettel bélelt cipőivel nagyon
megvan elégedve. Hosszabb gyalog kiránduláson használta e cipőket és érezte, hogy
lábai nem úgy fáradtak ki, mint más közönséges cipőknél. Küldök egy pár vadász-cipőt,
hogy annak a mintájára készítsenek másikat aspestalpbetéttel, ugyanannál a cipésznel s
aztán küldje ide.

Hisszük, hogy e vadász-cipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelők, a mint meg-
felelők voltak a szalon-cipők.

Zágráb, 1898. július hó 8-án.

KRAHL, huszárkapitány.

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a
következőket írja:

Tisztelt Doktor ur!

Az asbest betétű cipők kitűnőnek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszünt
minden lábfájásom, úgy hogy — azt hiszem — lábbajom semmi további orvoslást nem igényel.

Szives tanácsát köszöni

Dánáson, 1897. évi szeptember 17-én

tisztelő hiva Vekerle Sándor.

Az aspest talpbetétek kitűnőségét legjobban bizonyítja az is, hogy a cs. kir. közös hadseregnek és a
m. kir. honvédségnek már eddig is

22500 pár szállítattott.

Nagybani elárúsítás: az Országos Központi Főraktárban. Általános Asbestáru-Gyár betéti társaság.
Budapest VI. Sziv utca 18.

Páronkint való elárúsítás Székesfejérvár és fejérmegye részére.

Langraf Gábor és Fia bőr- és cipész kellékek áruházában
Székesfejérvárt, belváros Jókai-utca 8.

Férlak és nők részére

A r a k :

Leányok és fiúk részére

kettős vastagságu, párja 1.20
egyszerű vastagságu, párja 60
Asbest homok talp, párja 40

kettős vastagságu, párja —60 kr.
egyszerű va-tagságu, párja —30 kr.
Asbest homok talp, párja —20 kr.

Hü 5 por csomag 30 kr.

Viszontelárústitóknak megfelelő engedmény.

Naponta postai szétküldés oszaki utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. —
Csomagolás ingyen. 81. 50-20